

Libris

.RO

Respect pentru oameni și cărți

Nichita Stănescu
1933-1983

Nichita Stănescu

TUNELUL ORANJ

Editura
PRUT ÎNTERNATIONAL

Respect pentru oameni și cărti	
Cântec de iarnă	5
Vârstă de aur a dragostei	6
Leoaică tânără, iubirea	7
Poem	8
Emoție de toamnă	9
Quadriga	10
Cântec	11
Artemis	12
Trist cântec de dragoste	13
Elegia întâia	14
Elegia a doua, getica	17
A treia elegie	18
A patra elegie	21
A cincea elegie	26
A săcea elegie	27
A săptea elegie	28
Elegia a opta, hiperboreeană	30
Elegia oului, a nouă	34
Omul-fantă	36
Elegia a zecea	39
A unsprezecea elegie	43
Ideea cu gură	49
Miza pe nenăscuți	51
Marele canion	52
Somnul cu ferăstrăie-n el	53
Menhir	54
Plonjeu	55
A mirosi o floare	56
Ritual de iarnă	58
Lupta cu vulturul	59
Frunză verde de albastru	60
Orologiu cu statui	64

Tunelul oranj	
Cântec	65
Îngerul cu o carte în mâini	66
Președintele Baudelaire	69
Un soldat	70
Pean	71
Lupta lui Iacob cu îngerul sau despre ideea de „tu“	73
Lupta ochiului cu privirea	76
Lupta inimii cu săngele	78
Cina cea de taină	82
Cântec	83
Bufonul și moartea	84
Fructe înainte de a fi mâncate	85
Necuvintele	86
Al meu suflet, Psyhée	87
Trei cai	88
Dulce cupa mea de piele	89
Acest bloc de nervi	91
În dulcele stil clasic	92
Scură baladă	93
Ziceți	94
Numai o clipă	95
Seite	96
Pașarea verișoară	97
De dragoste	98
A mea	99
Soldatul și pasărea	100
A cumpără un câine	101
Poetul ca și soldatul	102
Caleașa pentru fluturi	104
Tragere la sorti	105
Dialogul calului cu bunul Dumnezeu	106
Schimbarea la față	107
Plus una mai puțin	110
Menuet	112

Rugăciunea	113
Pânza de păianjen de Goya	114
Matematica poetică	116
Ah, dacă...	119
Icoană pe sticlă	120
Bate întoadeuna alt clopot	121
Starea de a fi	122
Cântec	123
Nimic nu este altceva	124
Altă matematică	126
Alunecarea gândului	127
Rărirea lucrurilor	129
Pastel de iarnă	130
Descripție	131
Baladă	132
Pean	133
Amintiri de când eram piatră	134
Prăbușirea unui vultur într-un om	136
La nord de nord	137
Dezimblânzirea	138
Autoportret	139
Hieroglifa	140
Greșirea cerului	141
Săgetarea cerbului strîtin și harponarea peștelui Vidros	142
Daimonul meu către mine	144
Lecția despre cub	146
Papiroș cu lacune	147
Cele patru coerenețe fundamentale	150
Pușca	153
Tocirea	154
Evocare	155
Încercarea lui Iov	156
Neobișnuitul firesc	157
Neînțelegerea acceptată	158

Calul Trojan	159
Cheile	160
Cântec	161
Schimbarea la față	162
Vedenia	163
Evangheliile toamnei	164
Euclid și soldatul latin	165
Lecția despre cerc	166
Prin tunelul oranž (II)	167
Mozart și câinele spaniol (nod 21)	168
Semn 21	169
Nod 30	170
Semn 22	172
Autoportret	173
La vulture	174
* * * [Jupiter se gândește numai în cai și în greci...]	175
Ultima	176
Dialog cu Oda în metru antic	177
Acasă	178
Mit	179

Amintiri nu are decât clipa de-acum.
Ce-a fost într-adevăr nu se știe.

Morii își schimbă tot timpul între ei

numele, numerele, unu, doi, trei...

Există numai ceea ce va fi,

numai întâmplările neîntâmplate,

atârnând de ramura unui copac

nenăscut, stafie pe jumătate...

Există numai trupul meu înlemnit,

ultimul, de bâtrân, de piatră.

Tristețea mea aude nenăscuții căini

pe nenăscuții oameni cum îl latră.

Nichita Stănescu

Tunelul oranž

CÂNTEC DE IARNĂ

Ești atât de frumoasă, iarna!

Câmpul întins pe spate, lângă orizont,
și copaci opriți, din fuga crivățului...

Îmi tremură nările

și nici o mireasmă,

și nici o boare,

doar miroslu îndepărtat, de gheăță,
al sorilor.

Ce limpezi sunt mâinile tale, iarna!

Și nu trece nimeni,

doar sorii albi se rotesc liniștit, idolatru
și gândul crește-n cercuri

sonorizând copaci

câte doi,

câte patru.

Re Mâinile mele sunt îndrăgostite, și și cărți
 vai, gura mea iubește,
 și iată, m-am trezit
 că lucrurile sunt atât de aproape de mine,
 încât abia pot merge printre ele
 fără să mă rănesc.

E un sentiment dulce acesta,
 de trezire, de visare,
 și iată-mă, fără să dorm,
 aievea văd zeii din fildeș,
 și iau în mâna și
 și înșurubez râzând, în lună,
 ca pe niște mâner sculptate,
 cum trebuie că erau pe vremuri,
 impodobite, roțile de cărmă ale corăbiilor.

Jupiter e galben, și Hera
 cea minunată e argintie.
 Izbesc cu stânga-n roată și ea se urnește.
 E un dans, iubito, al sentimentelor,
 zeițe-ale aerului, dintre noi doi.

LEOAICĂ Tânără, IUBIREA

Leoaică Tânără, iubirea
 mi-a sărit în față.
 Mă pândise-n încordare
 mai demult.
 Colții albi mi i-a înspăti în față,
 m-a mușcat leoaica, azi, de față.

Și deodată-n jurul meu, natura
 se făcu un cerc, de-a-dura,
 când mai larg, când mai aproape,
 ca o strângere de ape.
 Și privirea-n sus lășni,
 curcubeu tăiat în două,
 și auzul o-nțalni
 tocmai lângă ciocârlii.

Mi-am dus mâna la sprânceană,
 la tâmplă și la bärbie,
 dar mâna nu le mai stie.
 Și alunecă-n neștire
 pe-un deșert în strălucire,
 peste care trece-alene
 o leoaică arămie
 cu mișcările violente,
 încă-o vreme,
 și-ncă-o vreme...

Spune-mi, dacă te-ăs prinde-ntr-o zi
și îi-ăs săruta talpa piciorului,
nu-i așa că ai șchiopăta puțin, după aceea,
de teamă să nu-mi strivești sărutul?...

Tunelul oranj

EMOȚIE DE TOAMNĂ

A venit toamna, acoperă-mi inima cu ceva,
cu umbra unui copac sau mai bine cu umbra ta.

Mă tem că n-am să te mai văd, uneori,
că or să-mi crească aripi ascuțite până la nori,
că ai să te ascunzi într-un ochi străin,
și el o să se-nchidă cu-o frunză de pelin.

Și-atunci mă apropii de pietre și tac,
iau cuvintele și le-nec în mare.
Șuier luna și o răsar și o prefac
într-o dragoste mare.

Respect pentru oameni și cărți

lui Mihai Eminescu

Șuieră o quadrigă pe câmpia
secundelor mele.

Are patru cai, are doi luptători.

Unul e cu ochii-n frunze, altul
cu ochii în lacrămi.

Unul își ține inima înainte, în cai,
altul și-o târâște peste pietre, în urmă.

Unul strângе frâiele cu mâna dreaptă,
altul tristețea în brațe.

Unul e neclintit, cu armele,
celălalt cu amintirile.

Șuieră o quadrigă pe câmpia
secundelor mele.

Are patru cai negri, are doi luptători.

Unul își ține viața în vulturi,
altul își ține viața în roțile rostogolite,
și caii aleargă, până când sparg cu boturile
secunda,

aleargă-n afară, aleargă-n afară
și nu se mai văd.

CÂNTEC

Amintiri nu are decât clipa de-acum.

Ce-a fost într-adevăr nu se știe.

Morții își schimbă tot timpul între ei
numele, numerele, unu, doi, trei...

Există numai ceea ce va fi,
numai întâmplările neîntâmpinate,

atârnând de ramura unui copac
nenăscut, stafie pe jumătate...

Există numai trupul meu înlemnrit,
ultimul, de bătrân, de piatră.

Tristețea mea aude nenăscuții câini
pe nenăscuții oameni cum îi latră.

O, numai ei vor fi într-adevăr!

Noi, locuitorii acestei secunde,
suntem un vis de noapte, zvelt,

cu-o mie de picioare alergând oriunde.

Res Tigrii sunt zvelți, fiindcă-i iubește ea și arții.

Ea e Artemis! Ea poate, ea știe.
Palisandrii se-nchină cu umbră grea,
când trece și sună sandaua ei vie.
Ea-și ține inima în trupul meu
și coama și-o ține în ramuri.
E arcul ei vertical curcubeu!
De degele-i flutură flamuri.
Ea e Artemis! Vorbește când vrea.
Tace când vrea, ca delfinii.
Ea vede zigzaguri numai de stea
și gândește ca iarba, în linii!
Ea-și ține timpul în reci nisipuri
dintr-o clepsidră de noapte-zi.
Dacă vrea ea, pe chip, șapte chipuri
ca ale mele-i pot străluci!

TRIST CÂNTEC DE DRAGOSTE

Numai viața mea va muri pentru mine-ntr-adevăr,
cândva.

Numai iarba știe gustul pământului.
Numai săngelui meu îi e dor, într-adevăr,
de inima mea, când o părăsește.
Aerul e-nalt, tu ești înaltă,
tristețea mea e înaltă.

Vine o vreme când mor caii.
Vine o vreme când se-nvechesc mașinile.
Vine o vreme când plouă rece
și toate femeile poartă capul tău
și rochiile tale.
Vine și o pasare mare, albă,
care ouă pe cer luna.